

ฐานข้อมูลด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์
อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

คำนำ

วัฒนธรรม และจารีตประเพณีท้องถิ่นของไทย จัดว่าเป็น “ทรัพยากรทางวัฒนธรรม” หรือ “ทรัพย์สินทางวัฒนธรรม” หรือ “มรดกทางวัฒนธรรม” ของชาติ ซึ่งจำเป็นต้องอนุรักษ์ไว้เพื่อส่งมอบให้ประชาชนรุ่นต่อๆ ไปนำไปจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืนจนสามารถนำไปสู่การพัฒนาในด้านต่างๆ ของสังคมและวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นความหมายที่แท้จริงของการอนุรักษ์เพื่อการพัฒนาการเผยแพร่ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในยุคปัจจุบัน การนำเอาวิธีการจัดการมาช่วยจัดรวบรวมข้อมูลที่ยังกระจัดกระจายมาทำระบบฐานข้อมูล วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เป็นกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมให้เผยแพร่ความรู้นี้จนสามารถนำไปสู่ความเข้มแข็งของสังคมไทยต่อไปได้ เพราะวิธีการที่ช่วยให้เกิดความร่วมมือในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชาติไว้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้ดีที่สุดก็คือการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องนี้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้แก่สาธารณชนทั่วไป

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์ จึงดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลด้านวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นเพื่อเป็นการให้บริการข้อมูลแก่ผู้สนใจ

สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	๒
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ	๓
ส่วนที่ ๔ ข้อมูลพื้นฐาน ด้านสังคม	๔
ส่วนที่ ๕ ฐานข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมทางวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	๕

สภาพทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ประวัติความเป็นมา

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์เป็นตำบลหนึ่งใน ๑๒ ตำบลของอำเภอฟุ่่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๓๙ ยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๙ ปัจจุบันอบต.หนองหงส์ได้รับการยกฐานะเป็น อบต.ชั้น ๔ มีอาณาเขตครอบคลุมทั้งตำบลหนองหงส์ แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๔ หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ ๑	บ้านทุ่งน้อย	หมู่ที่ ๒	บ้านจอด	หมู่ที่ ๓	บ้านทางข้าม
หมู่ที่ ๔	บ้านนาป่า	หมู่ที่ ๕	บ้านนาเกิดผล	หมู่ที่ ๖	บ้านเหนือ
หมู่ที่ ๗	บ้านนาไม้ดัก	หมู่ที่ ๘	บ้านคลองขุด	หมู่ที่ ๙	บ้านแส
หมู่ที่ ๑๐	บ้านโล๊ะ	หมู่ที่ ๑๑	บ้านนาโตะแถม	หมู่ที่ ๑๒	บ้านนาใหญ่
หมู่ที่ ๑๓	บ้านหนองนุด	หมู่ที่ ๑๔	บ้านยวนไม้ขาว		

สำหรับตราเครื่องหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์ เป็นรูปนกหงส์กำลังเล่นน้ำภายในวงกลม ซึ่งมีความหมายว่า

นกหงส์	หมายถึง	ความสง่างาม มีเกียรติและศักดิ์ศรี
นกหงส์กำลังก้าวขา	หมายถึง	การพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป
น้ำ	หมายถึง	ความอุดมสมบูรณ์ของท้องถิ่น
วงกลม	หมายถึง	การทำงานต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ

ที่ตั้ง พื้นที่ อาณาเขต

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์ ตั้งอยู่เลขที่ ๑/๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองหงส์ อำเภอฟุ่่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตก ห่างจากตัวอำเภอฟุ่่งสง ประมาณ ๔ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด ๕๗.๙๙๒ ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ ๓๖,๒๔๕ ไร่ มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลนาหลวงเสน อำเภอฟุ่่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
		ตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลควนกรด อำเภอฟุ่่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลชะมาย, ตำบลนาหลวงเสน อำเภอฟุ่่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลนาโพธิ์ อำเภอฟุ่่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปของตำบลหนองหงส์ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสลับเนินประกอบด้วยภูเขาเตี้ยและป่าไม้ในพื้นที่บางส่วน ซึ่งป่าไม้ดังกล่าวเป็นป่าสงวนแห่งชาติ สภาพดินในตำบลหนองหงส์จัดได้ว่าเป็นดินประเภท ดินเรดเยลโลว์ พอดโซลิก (RED YELLOW PODZOLIC) เป็นดินซึ่งเกิดจากการสลายตัวของหินที่มีลักษณะเป็นกรด สามารถระบายน้ำได้ดี มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง พบในบริเวณกว้าง ๆ ทั่วไป ใช้ประโยชน์ในการปลูกยางพาราและผลไม้ต่าง ๆ โดยสภาพดินเป็นดินบริเวณที่ราบที่มีลักษณะเป็นดินร่วน และ

ดินร่วนปนทราย ซึ่งบริเวณนี้จะเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การทำการเกษตรและปลูกผลไม้ อีกส่วนจะเป็นพื้นที่ปลูกยางพาราตามสภาพที่เหมาะสม ส่วนบริเวณที่เป็นภูเขาและที่เนินสูงจะมีสภาพดินเป็นดินเหนียว ดินเหนียวปนลูกรังหรือหินผุ บริเวณนี้เหมาะแก่การปลูกยางพารา

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของตำบลหนองหงส์ มี ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อนและฤดูฝน ซึ่งฤดูร้อนอยู่ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ ถึงเดือน เมษายน อุณหภูมิเฉลี่ย สูงสุด ๓๔ °C และต่ำสุด ๓๓ °C ฤดูฝนอยู่ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือน พฤษภาคม ถึงเดือน มกราคม อุณหภูมิเฉลี่ย สูงสุด ๒๕ °C และอุณหภูมิต่ำสุด ๒๓ °C มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒๑๗.๑๗ มิลลิเมตร/ปี

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม

ถนนลูกรัง	จำนวน ๑ สาย	ใช้การได้ไม่ทุกฤดูกาล
ถนนหินคลุก	จำนวน ๓๘ สาย	
ถนนคอนกรีต	จำนวน ๘ สาย	ใช้การได้สะดวก
ถนนลาดยางในหมู่บ้าน	จำนวน ๒๗ สาย	
ถนนลาดยางสายหลัก	จำนวน ๔ สาย	ได้แก่
- ถนนสายหลักทุ่งสง - สุราษฎร์ธานี		
- ถนนสายทุ่งสง - นาบอน		
- ถนนสายทุ่งสง - คลองจั่น		
- ถนนสายหน้าวิทยาลัยเทคนิค		

เส้นทางการคมนาคม การเดินทางเข้าสู่ตำบล

สามารถเดินทางได้ ๓ ทาง คือ

- ทางบก จากกรุงเทพฯ ไปตามทางหลวงหมายเลข ๔ ผ่านจังหวัดนครปฐม - ราชบุรี - เพชรบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ - ชุมพร เข้าทางหลวงหมายเลข ๔๑ - สุราษฎร์ธานี เข้าสู่เขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ทางอำเภอทุ่งใหญ่ - อำเภอนาบอน เข้าสู่ หนองหงส์ ระยะทางประมาณ ๗๓๐ กิโลเมตร
- ทางรถไฟ โดยรถไฟสายใต้จากสถานีหัวลำโพง - นครปฐม - ราชบุรี - เพชรบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ - ชุมพร - สุราษฎร์ธานี - ทุ่งสง แล้วเดินทางต่อเข้าตำบลหนองหงส์
- ทางเครื่องบิน จากสนามบินดอนเมือง - สนามบินนครศรีธรรมราช แล้วต่อด้วยรถยนต์เข้าสู่ตำบลหนองหงส์

การโทรคมนาคมและการสื่อสาร

สถานีวิทยุกระจายเสียง	จำนวน ๑ แห่ง	ที่ทำการไปรษณีย์ จำนวน ๑ แห่ง
เสาส่งสัญญาณโทรศัพท์	จำนวน ๑ แห่ง	

ไฟฟ้า

จำนวนหมู่บ้านที่ไฟฟ้าเข้าถึง ๑๔ หมู่บ้าน จำนวนประชากร ที่ใช้ไฟฟ้า จำนวน ๓,๒๑๔ คน

ประปาและแหล่งน้ำ

ตำบลหนองหงส์มีแหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่

- ลำห้วย ๒๐ สาย

- ลำคลอง	๖	สาย
มีแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่		
- ฝาย	๒	แห่ง
- บ่อน้ำตื้น	๗/๒๓	บ่อ
- สระ	๖	แห่ง
- บ่อบาดาล	๒๐	แห่ง
- ประปา	๑๔	หมู่บ้าน

ข้อมูลอื่น ๆ

มวลชนจัดตั้ง

- ลูกเสือชาวบ้าน	๒ รุ่น	จำนวน	๔๕๐	คน
- ไทยอาสาป้องกันชาติ	๒ รุ่น	จำนวน	๒๐๐	คน
- กองหนุนเพื่อความมั่นคง	๒ รุ่น	จำนวน	๕๐๐	คน
- ศูนย์สงเคราะห์ราษฎร		จำนวน	๑๔	ศูนย์
- กองทุนหมู่บ้าน		จำนวน	๑๔	หมู่บ้าน
- กลุ่มเศรษฐกิจชุมชนหมู่บ้านละแสนบาท		จำนวน	๑๔	หมู่บ้าน
- ประชาคมหมู่บ้าน		จำนวน	๑๔	คณะ
- ประชาคมตำบล		จำนวน	๑	คณะ
- กองทุนสัจจะวันละ ๑ บาท		จำนวน	๑๔	หมู่บ้าน
- อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฝ่ายพลเรือน		จำนวน	๓๔๘	คน

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ

ด้านการค้าและบริการ

- ประเภทกิจการค้าส่ง	จำนวน	๑๖	แห่ง
- ประเภทกิจการค้าปลีก	จำนวน	๑๑๐	แห่ง
- ร้านรับซ่อมยานยนต์	จำนวน	๒๗	แห่ง
- ร้านรับซ่อมเครื่องจักรกลการเกษตร	จำนวน	๑	แห่ง

ด้านการโรงแรม

มีโรงแรม จำนวน ๗ แห่ง ได้แก่

- โรงแรมมิตรไทย	- โรงแรมเรือนทอง	- ธงชัยแมนชั่น
- โรงแรมแฮปปี้อินน์	- เรือนทองคอมเพล็กซ์	
- โรงแรมนายอินท์	- โรงแรมวีบี โฮเต็ล	

การอุตสาหกรรม (โรงงาน)

- โรงงานอุตสาหกรรม จำนวน ๕ แห่ง

ปืมน้ำมันและก๊าซ

- มีปืมน้ำมัน	จำนวน	๖	แห่ง
- ก๊าซ	จำนวน	๓	แห่ง

การประกอบอาชีพของประชากร

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ

- เกษตรกรรม ๘๐%
- รับราชการ ๕%
- ค้าขาย ๕%
- ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรม ๕%
- อื่นๆ ๕%

ส่วนที่ ๔ ข้อมูลพื้นฐาน ด้านสังคม

จำนวนประชากร

ก. จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๔,๑๕๒ ครัวเรือน

ข. จำนวนประชากรทั้งหมด ๑๐,๐๙๕๘ คน เป็นชาย ๕,๔๕๙ คน เป็นหญิง ๕,๔๙๙ คน

ตารางจำแนกจำนวนประชากร

ที่มาของข้อมูล : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูล ณ เดือน เมษายน ๒๕๕๙

การจัดการด้านการศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์ มีสถานศึกษาในพื้นที่ ดังนี้

- โรงเรียนระดับประถมศึกษา ๓ แห่ง (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๒)

๑. โรงเรียนวัดคงคาเจริญ
  ๒. โรงเรียนบ้านคลองขุด
  ๓. โรงเรียนบ้านนาเกิดผล
- โรงเรียนเฉพาะความพิการ ๒ แห่ง (สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ)
๑. โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล
  ๒. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช
- โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ๑ แห่ง (สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ)
๑. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑๙ จังหวัดนครศรีธรรมราช
- โรงเรียนกีฬา ๑ แห่ง (สังกัดสถาบันการพลศึกษา)
๑. โรงเรียนกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช
- สถาบันอาชีวศึกษา ๑ แห่ง (สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา)
๑. วิทยาลัยเทคนิคทุ่งสง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๓ แห่ง (สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงส์)
๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านควนไม้แดง
  ๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านนาเกิดผล
  ๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านนาป่า

ส่วนที่ ๕ ฐานข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

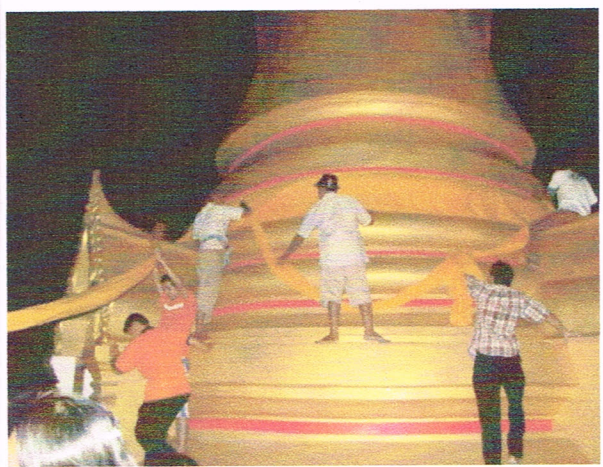
- วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น : การทำบุญตักบาตร และ สวดมนต์ข้ามปี
- วันสำคัญ : วันปีใหม่
- ช่วงเวลา : วันที่ ๓๑ ธันวาคม ถึงวันที่ ๑ มกราคม
- ความเป็นมาและความสำคัญ : งานเทศกาลวันขึ้นปีใหม่ในปัจจุบันประเทศไทยได้กำหนดขึ้นตรงกับวันที่ ๑ มกราคม ของทุกปี เพื่อให้เป็นไปตามแบบสากลเหมือนกันทั่วโลก ปัจจุบันมีการจัดกิจกรรมในงานเทศกาลวันขึ้นปีใหม่นั้นเพื่อให้เด็ก เยาวชนและประชาชนได้ขอพรจากผู้สูงอายุและผู้มีพระคุณ ได้ทำบุญ ตักบาตรเพื่อเสริมบุญบารมีให้กับตัวเองตามหลักพระพุทธศาสนา อีกทั้งยังมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดย ชาวตำบลหนองหงส์ จัดกิจกรรมเพื่อให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น ได้ร่วม กิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษา เช่น การให้เด็กได้แสดงออกบนเวที เพื่อ ฝึกความกล้าหาญและสวดแทรกความรู้ของท้องถิ่นให้กับเด็ก และ กิจกรรมทางศาสนา เช่น การให้เด็ก เยาวชนและประชาชน ได้มี โอกาสทำบุญตักบาตร ฟังธรรม รับพรจากพระสงฆ์ เพื่อให้เข้าใจถึง แก่นแท้ของพระพุทธศาสนาและเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนในโอกาสขึ้นปี ใหม่ กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมและรักษาวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น โดยการฟังการเจริญพระพุทธมนต์ในช่วงเริ่มต้นปีใหม่ เป็นการเริ่มต้น ชีวิตใหม่ให้ก้าวไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้า เป็นเครื่องยึดเหนี่ยว จิตใจที่สำคัญยิ่ง ของชาวไทยที่นับถือพระพุทธศาสนา จะช่วยคุ้มครอง ปกป้องรักษาชีวิตและครอบครัวให้มีความร่มเย็นเป็นสุขตลอดไป

ภาพกิจกรรม :

- วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น : การแห่ผ้าขึ้นธาตุ
- วันสำคัญ : วันมาฆบูชา
- ช่วงเวลา : วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓
- ความเป็นมาและความสำคัญ : ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุนิยมจัด ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนสาม (วันมาฆบูชา)โดยนำผ้าพระภฏไปห่มองค์พระบรมธาตุเจดีย์ ณ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งเป็นประเพณีที่พุทธศาสนิกชน ยึดถือปฏิบัติสืบทอดกันมาเป็นเวลายาวนาน ตามความเชื่อที่ว่า การทำบุญและการกราบไหว้บูชาที่ได้กุศลจริง จะต้องปฏิบัติต่อพระพักตร์และให้ใกล้ชิดกับพระพุทธเจ้าให้มากที่สุด การทำพิธีถวายผ้าพระภฏบูชาพระบรมธาตุเจดีย์ด้วยการโอบรอบองค์พระบรมธาตุเจดีย์ ถือเป็นการบูชาที่ใกล้ชิดกับพระพุทธองค์ แต่เดิมการแห่ผ้าขึ้นธาตุจะนัดหมายโดยพร้อมเพรียงกันเป็นขบวนใหญ่ แต่ในปัจจุบันการเดินทางสะดวกขึ้น ผู้คนที่ศรัทธาก็มาจากหลายทิศทาง ต่างคนต่างคณะก็เตรียมผ้ามาห่มพระธาตุ ใครจะตั้งขบวนแห่ผ้าขึ้นธาตุในเวลาใดก็ได้ที่สุดแต่ความสะดวก ขบวนแห่ผ้าขึ้นธาตุจึงมีตลอดทั้งวันโดยไม่ขาดสาย เดิมขบวนแห่ผ้าขึ้นธาตุทุกขบวนนิยมใช้ดนตรีพื้นบ้านนำหน้าขบวน เพื่อช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน ขบวนแห่ผ้าขึ้นธาตุจะเดินเป็นแถวเรียงเป็นริ้วยาวไปตามความยาวของผืนผ้า โดยทุกคนชู (เทิน) ผ้าพระภฏไว้เหนือศีรษะ ทั้งนี้เพราะความเชื่อกันว่าพระภฏเป็นเครื่องสักการะพระพุทธเจ้า จึงถือไว้ในระดับสูงกว่าศีรษะโดย ชาวตำบลหนองหงส์ จะร่วมพิธีทางศาสนา และมีการใช้ผ้าสำหรับห่มองค์พระบรมธาตุเจดีย์(องค์จำลอง) ณ วัดคงคาเจริญ เช่นเดียวกับการแห่ผ้าขึ้นธาตุของวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาพกิจกรรม :

- วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น** : การรดน้ำขอพรผู้สูงอายุ การก่อเจดีย์ทรายและการทำบุญแก้กรรมบรุษ
- วันสำคัญ** : วันสงกรานต์
- ช่วงเวลา** : วันที่ ๑๓ - ๑๕ เมษายน
- ความเป็นมาและความสำคัญ** : “สงกรานต์” เป็นภาษาสันสกฤต แปลว่า ก้าวขึ้น อย่างขึ้น หรือการเคลื่อนที่ย้ายที่ หมายถึง เวลาที่ดวงอาทิตย์เคลื่อนจากราศีหนึ่งไปสู่อีกราศีหนึ่งทุกๆ เดือน เรียกว่า สงกรานต์เดือน ยกเว้นเมื่อย้ายจากราศีมีนสู่ราศีเมษ ซึ่งเป็นสงกรานต์ปี จะเรียกชื่อพิเศษว่า “มหาสงกรานต์” จึงเป็นวันขึ้นปีใหม่โดยวิธีนับทางสุริยคติ (วิธีนับวันและเดือนโดยถือกำหนดตำแหน่งดวงอาทิตย์เป็นหลัก) สงกรานต์เป็นประเพณีเก่าแก่ของไทย ประเพณีหนึ่งที่สืบทอดมาตั้งแต่สมัยโบราณ เป็นประเพณีวันขึ้นปีใหม่ของไทย ซึ่งได้ยึดถือปฏิบัติมาเนิ่นนาน บรรพบุรุษของเราได้กำหนดธรรมเนียมปฏิบัติอย่างชัดเจนสืบทอดต่อกันมาจนกลายเป็นวัฒนธรรมประจำชาติ เป็นความงดงาม ซึ่งบ่งบอกถึงคุณลักษณะของความเป็นไทยอย่างแท้จริง เช่น ความกตัญญู ความโอบอ้อมอารี ความเอื้ออาทรทั้งต่อมนุษย์และสิ่งแวดลอม ซึ่งมีความมุ่งหมายให้เกิดความสงบสุขแก่จิตใจ ครอบครัว และ สังคมเป็นสำคัญ โดย ชาวตำบลหนองหงส์มีกิจกรรมอย่างหลากหลาย เช่น การทำบุญ ตักบาตรตอนเช้า หรือนำอาหารไปถวายพระที่วัด การทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่บรรพบุรุษ การสรงน้ำพระ การก่อพระเจดีย์ทราย การรดน้ำผู้ใหญ่หรือการรดน้ำขอพร เป็นการแสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่ของครอบครัว หรือผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ เป็นการแสดงความเคารพและแสดงความกตัญญู กตเวทิต์ต่อผู้มีพระคุณ

ภาพกิจกรรม :

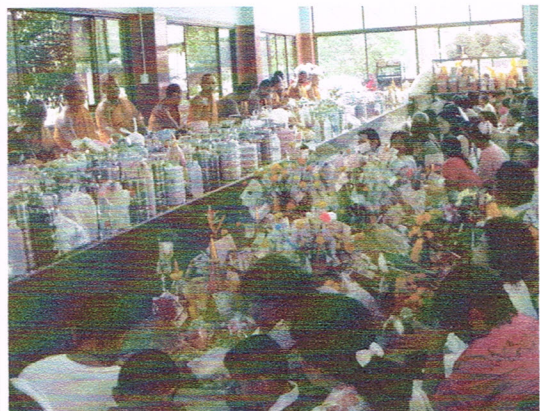
- วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น** : การแห่เทียนพรรษา
- วันสำคัญ** : วันเข้าพรรษา
- ช่วงเวลา** : วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘
- ความเป็นมาและความสำคัญ** : วันเข้าพรรษา คือ การที่พระพุทธเจ้ากำหนดให้พระภิกษุเริ่มอยู่จำพรรษาในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ จนไปสิ้นสุดในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ซึ่งเป็นวันออกพรรษาของทุกปี โดยไม่เดินทางไปค้างแรม ณ สถานที่ใดเป็นเวลา ๓ เดือน เหตุผลก็เพื่อต้องการให้พระสงฆ์ได้หยุดพักการจาริกเพื่อเผยแพร่ศาสนาไปตามสถานที่ต่างๆ ซึ่งจะเป็นไปด้วยความยากลำบากในช่วงฤดูฝน และเพื่อป้องกันความเสียหายจากการเดินเหยียบย่ำธัญพืชของชาวบ้านที่ปลูกลงแปลงในช่วงฤดูฝนด้วย และยังเป็นช่วงเวลาโอกาสสำคัญในรอบปีที่พระสงฆ์จะได้มาอยู่จำพรรษาร่วมกัน เพื่อศึกษาพระธรรมวินัยจากพระสงฆ์ที่ทรงความรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตลอดจนสร้างความสามัคคีในหมู่คณะสงฆ์ด้วย นอกจากนี้ พุทธศาสนิกชนไทยยังถือเอาวันเข้าพรรษาเป็นจุดเริ่มต้นของการปรับปรุง พฤติกรรมที่ไม่ดีด้วยอาทิ งดเว้นจากอบายมุขทุกชนิด งดดื่มสุรา งดฆ่าสัตว์ เป็นต้น
- การเข้าพรรษาเป็นพุทธบัญญัติ ซึ่งพระภิกษุสงฆ์ทุกรูปจะต้องปฏิบัติตาม หมายถึง การอธิฐานอยู่ประจำที่ไม่เที่ยวจาริกไปยังสถานที่ต่างๆ เว้นแต่มีกิจจำเป็นจริงๆ ช่วงจำพรรษาจะอยู่ในช่วงฤดูฝนที่มีกำหนดเป็นระยะเวลา ๓ เดือน มีประเพณีสำคัญที่ขาดไม่ได้เลย คือ ประเพณีถวายเทียนพรรษาและผ้าอาบน้ำฝน โดยสถานศึกษาในเขตตำบลหนองหงส์ และประชาชนทั่วไปจะร่วมกันแห่เทียนพรรษาเพื่อถวายวัดและสำนักสงฆ์

ภาพกิจกรรม :

- วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น** : การจัดหมรับและแห่หมรับ
- วันสำคัญ** : ประเพณีสารทเดือนสิบ
- ช่วงเวลา** : วันแรม ๑ ค่ำ ถึง แรม ๑๕ เดือน ๑๐
- ความเป็นมาและความสำคัญ** : ประเพณีสารทเดือนสิบวิวัฒนาการมาจากประเพณีเปตพลีของพราหมณ์ ซึ่งลูกหลานจัดขึ้น เพื่อทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว ต่อมา พวกรพราหมณ์จำนวนมากได้หันมานับถือพระพุทธศาสนาและยังถือปฏิบัติ ใน ประเพณีดังกล่าวอยู่ พระพุทธองค์เห็นว่า ประเพณีนี้มีคุณค่า เป็นการ แสดงออกซึ่งความกตัญญูตเวทีต่อบรรพบุรุษนำความสุขใจให้ผู้ปฏิบัติ จึงทรงอนุญาตให้อุปาสกอุบาสิกาประกอบพิธีนี้ต่อไปได้ ประเพณีสารท เดือนสิบมีมาตั้งแต่พุทธกาลคาดว่า เมื่อพระพุทธศาสนาเผยแพร่เข้ามาใน นครศรีธรรมราชจึงรับประเพณีนี้มาด้วย ทำบุญสารทเดือนสิบเมืองคอน เป็นงานบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศล ให้บรรพบุรุษ ญาติพี่น้อง ที่ล่วงลับไปแล้ว ที่ยังมีกรรมต้องทนทุกข์ทรมานอยู่ในอบายภูมิ ในวันสารทเดือนสิบ ยมบาลจะปลดปล่อยให้ออกมาเยี่ยมลูกหลาน เพื่อมารับส่วนบุญกุศลที่ บรรดาลูกหลาน ญาติพี่น้องทำบุญให้ มีเพียงปีละครั้ง คือในวัน แรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๑๐ (ซึ่งจะประมาณปลายเดือนกันยายนหรือต้นเดือนตุลาคม) พอถึงวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ต้องกลับไปชดใช้กรรมตามเดิม จนกว่าจะ หมดเวรหมดกรรมต่อไป โดย ชาวตำบลหนองหงส์ จะร่วมกันจัดทำและ แห่หมรับในหมู่บ้านแล้วจึงจัดให้มีการสมโภชก่อนนำมาร่วมทำบุญที่วัด คงคาเจริญหรือสำนักสงฆ์ควนไม้แดง

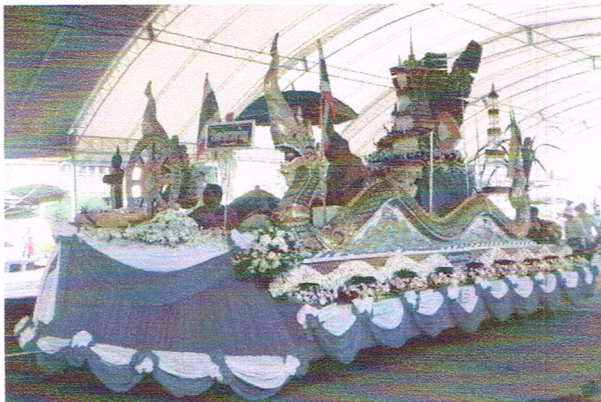
ภาพกิจกรรม :

- วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น : การจัดทำและแห่เรือพนมพระ
- วันสำคัญ : ประเพณีชักพระ
- ช่วงเวลา : แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑
- ความเป็นมาและความสำคัญ : ประเพณีชักพระ หรือแห่เรือพระ เป็นประเพณีของชาวภาคใต้ที่ปฏิบัติมาตั้งแต่โบราณ ซึ่งเล่ากันมาเป็นเชิงพุทธตำนานว่า หลังจากพระพุทธองค์เสด็จจากมนุษยโลกไปจำพรรษา ณ ดาวดึงส์ ด้วยพระประสงค์จะแสดงธรรมโปรดพุทธมารดาซึ่งขณะนั้นอุบัติเป็นเทพบุตรสถิตอยู่ ณ ดุสิตเทพพิภพ เมื่อพระองค์โปรดพุทธมารดาจนสิ้นสมัยพรรษาแล้วจึงเสด็จกลับโลกมนุษย์ ในวันขึ้น ๑๕ เดือน ๑๑ ชาวเมืองจึงอัญเชิญพระพุทธองค์ขึ้นประทับบนบุษบกที่เตรียมไว้ แล้วแห่แหนกันไปยังที่ประทับ ของพระพุทธองค์ เพื่อเป็นการแสดงถึงความปิติยินดีจากเหตุการณ์ครั้งนั้นจึงถือกันมาเป็นประเพณีชักพระสืบมา ครั้นเลยพุทธกาลและเมื่อมีพระพุทธรูปขึ้น พุทธศาสนิกชนจึงนำเอาพระพุทธรูปมาแห่แหนสมมติแทนพระพุทธองค์ โดยการชักพระเริ่มในตอนเช้าตรู่ของวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ อันเป็นวันออกพรรษาโดย ชาวตำบลหนองหงส์ จะร่วมกันจัดทำเรือพนมพระ และแห่เรือพนมพระจากวัดคงคาเจริญและสำนักสงฆ์ควนไม้แดงไปยังสถานที่จัดงานของอำเภอทุ่งสง

ภาพกิจกรรม

:

- วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น** : การประกวดนางนพมาศ และ การประกวดและสมโภชน์กระทง
- วันสำคัญ** : วันลอยกระทง
- ช่วงเวลา** : ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒
- ความเป็นมาและความสำคัญ** : ประเพณีลอยกระทงเป็นประเพณีที่สำคัญอย่างหนึ่งของไทยที่มีมาแต่โบราณ ได้ถือปฏิบัติตามความเชื่อของแต่ละท้องถิ่น เช่น เพื่อเป็นการให้ความเคารพบูชาและขอบคุณพระแม่คงคาที่อำนวยประโยชน์ต่าง ๆ ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ รวมทั้งเป็นการขอขมาลาโทษที่มนุษย์ได้ใช้ประโยชน์หรือทำความเสียหายแก่พระแม่คงคา และสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้คุ้มครองดูแลบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะประเพณีลอยกระทงเป็นประเพณีที่สามารถสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านแหล่งน้ำได้ดีที่สุดเนื่องจากเป็นประเพณีที่สร้างความเชื่อให้คนเคารพบูชาพระแม่คงคาซึ่งประเพณีลอยกระทงของไทยจะตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ของทุกปี โดย ชาวตำบลหนองหงส์ จัดให้มีการประกวดนางนพมาศ ประกวดและสมโภชน์กระทง รวมทั้งการแสดงพื้นบ้านของเด็กเยาวชนและประชาชนชาวหนองหงส์

ภาพกิจกรรม

